

Prenumeratiunile se fac la toti dd. corespunzatori a-i nostri, si d'adreeptul la Redactiunea „Josefstadt, Langegasse Nr. 43, unde sunt a se adresa si corespundintile, ce privesc Redactiunea, administratiunea sau speditura cãte vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cel anonime nu se vor publica.

Pentru anunturi si alte comunicãtuni de interes privat — se raspunde cate 7 cr. de linie, repetitiile se fac cu pretul scãdit. Pretul timbrului este 30 cr. pentru una data, se antecipa.

ALBINA.

Ecce de trei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Domineca, cand o cõia intrãga, and numai diurnitate, adeca dupa momentul impregiurãrilor.

Pretul de prenumeratiune:

pentru Austria:

pe an intreg 8 fl. s. v.
diurnitate de an 4 „ „ „
patrariu „ „ 2 „ „ „
pentru Romania si Stralnetate:
pe an intreg 16 fl. v. a.
diurnitate de an 8 „ „ „
patrariu „ „ 4 „ „ „

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA.“

Cu 1 aprilie st. v. se incepe patrariu de un an pentru care deschidem prenumeratiune cu conditiunile ce se vedu la fruntea fõiei.

Pre dd. cari sunt in restantie cu pretul de prenumeratiune i rogãnu se-lu raspunda.

Administratiunea.

Viena 18/30 martiu 1867.

Am descriu pe scurtu in unulu din unii tr. modulu in care decursera alegerile dietali in Boemi'a si Moravi'a, provincie cele mai de frunte in diurnitatea apusãna a imperiului.

Resultatele acestoru alegeri nõue, in catu privescu comunele tierane si orasiescesci, erau identice cu cele de la diet'a desfiintata. Nu sunt inse astfelu si rezultatele din votarea categoriei proprietarilor mari. Aci invinse partia nemtesca a centralistilor, erã o lupta, o lupta pentru fie care votu, — in fine pesira centralistii cu o majoritate de optiene voturi.

Nemtii, cari delocu dupa expirarea marelui patente din ianuariu, erau contrimiteri deputatilor in senatulu imperiale, acã cea mai mare parte si-au schimbãtu parerile, si vor participã bucurosu la senatulu imperiale, ba inca li pare bine de nõu'a invingere in Boemi'a si Moravi'a, carea ii indreptãtesce a sperã cã nõuele diete ale aceluor provincie vor luã alte tendintie si se vor invoi a trimite deputati in senatu, ceea ce nu nõuã se faca majoritatea federalista in dietele desfiintate.

Astfelu sunt prospecte pentru intruãrea senatulu imp. prevediutu in numãrul patenta, si daca cineva crede cã acelu senatu in numele contralismului va dechiarã delocu resbelu sistemii dualistice, — va fi bine ca in asta credintia se procãda cu multa precautiune, cãci politica elementului nemtescu in monarhia nu e destulu de marcata, si inca si mai putienu consecinte, atribue oportunitatei si cercustantiloru o importantia mare, precum vediurãmu candu cei din dechiducate se dechiarã contra senatulu, si totusi se bucura astadi cã in Boemi'a si Moravi'a reesu cei ce sunt pentru senatu.

Ni se va dice cã numitele maniere era numai medilõce, dar in scopu reãmãne consecintia. Acãst'a inse are lipsa de afirmatiune, vom vedã daca venitiõulu senatu imp. ni o va potã dá, atunci vom convinge daca toti nemtii sãu numai cati-va din ei sunt dualisti. —

Marele principatu Luxemburg dà diplomatiei multu de lucru, pentru insemnãtatea ce are fortãretia de acãl'a-si nume. Pentru regele Olandiei, domnulu acestui principatu, domni'a erã o rana deschisa in care Prussia lovia neinceputu, cãci principatulu tienendu-se odata de confederatiunea nemtesca, Bismark

pretindea se intre acã in confederatiunea nordica. Armat'a de ocupatiune atãretiei, dupa tractate vechi, numãipatrã parte e olanda, cea lalta prusCabinetulu olandesu deodata incãleci nurile Prussiei, — se asecura adeca Olandi'a a vendutu acestu principatu imperatulu Napoleone care lu va assã Franciei. Intrebarea e: se va retrãgru-si'a va lasa Franciei prenemti de acõ? Se intielege de sine, raspundu mai mulpre candu unii credu cã Luxemburg se devina pentru o nõua complicatiunea ceea ce fusese Schleswig-Holstein pãtru resbelulu din vãr'a trecuta intre Auri'a si Prusi'a.

Acãsta cestiune, de cateva dilecãdiõ interesulu pentru caus'a orientala, care inse nu dõrme, neci sunt presene de adormirea ei. Poterile mari rin o nota colectiva voira se indemepe Turci'a a cede Greciei insul'a Cania. O fama pretinde cã pasiulu acest'annu s'a facutu cãci intrevãntielegereintre Franci'a si Angli'a, dupa alta fama: intre Franci'a si Rusi'a. Dar intentiõnea si aptivitatea in asta privintia nu o trãge nimene la indoiãla, ci vediendu cã acestu pasiu n'a succesu, se ascãpta altii nuoi.

BCU Cluj / Centrul de Cercetare

Obiectele de invetiamentu sunt si astadi totu acele ce s'au intrebuintiatu nainte de Pestalozzi in scõlele besericesci renumite pentru cuventulu celusecu alu lor si pentru cultivarea memoriei, cãci concessiunea ce s'a facutu in timpulu celu mai nou pentru reali, mai cã nu are neci o insemnãtate sub astfelu de relatiuni. Acelu triviu (loculu in care se intãlnescu trei drumuri) de la care au luatu scõlele cele de josu sinumirea lor, s'a cugetatu cã e de ajunsu pentru omulu de rondu, si nu fora temeiu, cãci fora religia, limba si calculu este si remane si omulu celu avutu: serimanu, erã celu serimanu indoitu fora ajutoriu si pãrsitu, necontentitu o unãlta fora voia datu in manile altor'a, necapace de a se ajutã insusi pre sine. Cu tõe aceste de vom pune acum'a intrebarea: Ore acestu materialu de invetiamentu de ar fi tractatu cu cuviintia in scõle, este de ajunsu si in timpurile nõstre pentru cultur'a poporulu in tõe acele dreptiuni, ce recerintiele timpulu le pretinde de la noi? Vom cautã se raspundemu cu „nu“. Proprietatea presentulu cere de la scõla mai tare ca in timpurile de mai nainte ca ea se cultive si se crãscã pentru vietã, pentru recerintiele ei si pentru relatiunile ei. Nu va potã trece din ochii ori carui barbatu cugetatoriu cã vietã este pusa in flussu continuu, cã inventiunile nõue ce in tõe dilele se ivescu pe terenulu industriei, tehnicei si economiei rurali pretindu o cultivare mai latita in sciintie si desteritate, si acãst'a ne silesce intru unu modu imperativu a estinde materialulu de invetiamentu dupa trebuintiele moderne.

De vom luã in privire economi'a rurala, acestu mai ponderosu ramu de

industria pentru statu si societate, jace cea mai mare parte in man'a tierãnulu necultivat, si cã omulu betranu nu mai este capace de a invetiã, apoi vom vedã cã in timpulu presente ne face cea mai imbulditõria necesitate de a ingrigi inca de la junime in scõla populara pentru invetiamentulu ei. A sositu timpulu ca se pasimu pre acea cale si se intrebuintiamu acele medilõce cari ar fi potrivite a ni cultivã in tõe dreptiunile nisce economi, nisce agricultori buni, cãci noi nu trãimu in acele timpuri candu cultivatoriulu de pamentu scie din esperiintia atãt'a catu se põta sustã cu onõre si se aiba si vre unu folosu din sudõrea maniloru sale, — ci in acãl'a candu economi'a rurala cere õmeni versati cu cunoscutie despre vietã animala si vegetabila, si pana nu va deveni lucrulu acolo ca poporulu se precãpa cã economi'a rurala este cea mai poterica arteria care trece prin centrulu statulu si alu poporulu nostru, pana atunci nu ni va aduce doritulu resultatu. Economulu, ca mai neci unulu dintre industriari, are de a face mai cu tõe elementele naturei; lãmin'a, caldur'a, aerulu, ap'a si pamentulu stau cu chiamarea lui in cea mai strinsa legãtura cu omulu de a se luntã, cu elã acãst'a se chãmã spre ajutoriu, dẽca lucrulu lui are se fie incoronat de resultatulu doritu.

Agricultur'a si economi'a de vite a fostu si in cele mai vechi timpuri unu lucru de onõre intre cei mari si mici, si este si astadi. Cu oieritulu se ocupau regii si fruntasii, a caror'a fii erau pastori si fice erau pastoritã. Tunderea oiloru erã pe timpulu lui Saulu si Davidu o serbatõre solena pentru regii si curtesanii lor. Numa Pompiliu regele romanu, care a traitu cu 700 de ani nainte de Cristos, a insufiatu romaniloru o deosebita iubire pentru agricultura, astfelu catu acãst'a remane pana tardu cea mai onorifica ocupatiune. Romanii au fostu cari luara pe unu barbatu de la arãtru ca se-lu faca beliduce si nemarginitu potentatu, si acãst'a dupa norocõs'a finire a resboiulu nu se sfiã a se intõrce erãsi la arãtru. Pentru aceea marele oratoru Cicero a insemnatu agricultur'a de celu mai frumosu isvoru de castigu dicãndu intr'o oratiune: „Din tõe lucrurile din cari se põte castigã ceva, nu e nemicu mai bunu, nemicu mai fructiferu nemicu mai placutu, nemicu mai demnu de unu barbatu cugetatoriu, de catu agricultur'a.“ — Agricultur'a este si la noi romanii ramulu devietã celu mai insemnatu. Romanulu pretotindene este agricultor; si astadi ca omu liberu care lucrã pamentulu seu propriu, nu are se se ma sfiãscã de numirea de pãuru (tierãnu) ce sub feudalismu insemnã atãt'a cau prostu.

Dar economi'a rurala nu se põte cultivã cu succesu fora cunoscuti'a naturi, sãu a sciintieloru naturali. Celu mai insemnatu materialu se afla in liber'a natura. In ea nu e nemicu neadeveratu, nemicu nefrumosu, ea ni dà cele mai curate si mai sublime plãceri. Ea ne intã-

resce in credintia si iubirea catra Ddieu descoperindu-ne lucrurile maniloru lui ca neci o alta carte religiõsa. Ea ne invetiã a intrebuintiã bine simtiurile nõstre si de aceea cea mai nõua si mai laudata metoda, adeca ceea a intuitiunei se basãza in ea. Ea ne inavutiesce in privintiele nõstre, in istetimile nõstre si ni tiene spiretulu desceptu. Cartea naturei e pretotindene deschisa, colõ o pãtra, ici o flõre, mai in colo o pasere, unu vreme, ni arãta abundanti'a ei. De man'a unui tata intieptu invetiã fetiorulu in primblare a cunõsce animalele vietuitorie in paduri si pe campuri, a li cunõsce vietã si apucaturele lor, folosulu si daunele ce le casuina in economia, naturii si nõa insine. De man'a unei mame istetie va invetiã fetiti'a intrebuintiãrea deosebitoru plante, va cunõsce cele veninõse din cele nutritõre. — In timpurile ceste mai nõue a luatu studiulu naturei in tõe dreptiunile sale o astfelu de putere, carei influentie nimene nu se mai põte opune, a careia folosu pentru omenime nu se põte stimã cu miliõne. Problem'a invetiãtorulu de istori'a naturala este dara inalta, este divina, si pentru aceea si multiamitõria, desã põte numai in cunoscuti'a sa. Elu are publicãtione ce aduce pre elevii sei la fantanele veciniculu adeveru si alu luminei, cunoscutiei, a li descoperi tõe minunile vietii si ale lumiei, si a-i face se põta strabate in acele plãceri, bucurii si folõse, care tocmai internulu naturei ni-lu oferãza in abundantia nespusu de mare. Elu inse se nu uite neci odata cã in templ'a naturei avemu se intrãmu cu ochii deschisi, cu spiretu cugetatoriu si seninu, cãci tesaurulu ei se põte nãntã la lumina numai prin celu mai ascutitu instrumentu alu mintii.

Cumca neci istori'a politica, care este nu numai magistr'a vietii si a omulu ci si educatricea cetãtãniloru de statu, mai vertosu in catu atinge ea patri'a si natiunea nõstra, nu põte lipsi din materialulu de invetiamentu alu scõleloru populari, nu e mai multu neci o controversa. Principiulu natiunalitatii si alu iubirei de patria s'au facutu astadi idoli caror'a ne inchinãmu.

Cu istori'a stã in legãtura si geograf'a, cãci ea ni arãta loculu, teatrulu evinimentiloru si a fapteloru intemplate, ne face cunoscuti cu patri'a nõstra, cu statele vecine, cu lumea si locitori ei.

Langa acestea se mai cere astadi de la scõla populara si gimnastic'a, in catu acãst'a ar dà prunciloru o desteritate in mersu, saritu, alergatu, suire, cobõrire s. a.

Firesce cã unu materialu de invetiamentu mai mare cere si timpu mai indelungatu pentru pertractarea lui, si de ce se nu se põta intinde timpulu pentru indetoriãrea a umblã la scõla de la 6—14 ani, apoi la inceputu ar fi se se introduca numai in scõlele capitali, de cari ar trebui inse infintiate in totu cerculu bisericescu cate un'a.

Dẽca alegerea materialulu de invetiamentu are se fie de ajunsu pentru

cultur'a poporului, atunci si tractarea acestui materialu s'eu metod'a invetiamentului are se fie astfel, ca se potemu tine asemenea pasi cu alte popora cultivate. Metod'a predominanta in Austria preste totu este o astfel, ce se pote numi dogmatica. Partile ei de capetenia sunt de o parte simpla impartasire a materialului de invetiamentu prin prelegere s'eu manualu din partea invetiatorilor, de alta parte memorial'a apropiatiune a acestui materialu din partea elevilor. De aci vine ca scola, in care capulu mecanicu ce se precepe bine la apropiare mecanica s'eu memorisare este celu mai bunu, celu mai eminentu, din contra acel'a care cauta mai multu dupa intielesu era nu dupa vorbe, care intréba despre cauza, s'eu carnia lucrurile neprecepte sunt tortura s'eu cu nepotintia de a le invetiá, care dara in fapta este capu bunu si desceptu, se privesce de neastemperatu, neatentu, superficiale, neodilnitu, periculosu. Ca se precepemu mai bine acésta afirmatiune, se vedemu cum stá in scólele nóstre cu propunerea materialului de invetiamentu, adeca cu metod'a:

Religiunea. Rogatiunile. Invetiatoriu pune pe copii cei mai mari ca se invetie pe cei mai mici din asiá numit'a „Bucóvna de rugatiune,“ de la „pentru rogatiunilu“ pana in fine, fora se scie deoseb' o rogatiune de alt'a. De aci vine ca déca intrebi scolarulu p. e. cate sunt poruncile lui Ddieu? elu nu scie se-ti raspunda. Era daca i vei dice: spune cele diece porunci, atunci elu incepe de la cea d'antaiu, si se fii omu ca se-lu mai poti oprí pana le ispravesc. Intréba-lu acum'a p. e. care e a patr'a poruncar si te vei convinge ca elu nu va incepe éra de la cea d'antaiu. Candu elu dara nu scie care e rogatiunea de demanétia, care naintea mesei, care dupa mésa, care naintea invetiaturei, care dupa invetiatura, candu elu nu scie deoseb' crediulu de tatalu nostru, poruncile besericesci de cele ale lui Ddieu, ce folosu va avé elu din ele? — Istoria biblica. Invetiatoriu ié cartea a mana si intréba: Cine a facutu lumea? copilulu raspunde; Ddieu. In cate dile a facutu Ddieu lumea? In siese. Ce a facutu in diu'a d'antaiu? a dóu'a? Ti raspunde. Di acuma: Ce a facutu Ddieu in siese dile? si nu vei capetá respunsu, neci de vei intrebá candu s'eu in care di a facutu Ddieu lumin'a? Asié e si cu catechismulu invetiatu de rostu. Nu sciu scolarii deoseb' partile lui de capetenia, nu sciu inchiaturele credeului. Pe langa acestea mai sunt si „Detorintiele supusiloru catra monarculu loru,“ o carte déma de timpulu in care a esitu.

Cumca religiunea asié precum se propune ea astadi in scólele nóstre populari de catra invetiatori (preotii nu se ocupa cu ea) nu numai ca nu pune neci unu fundamentu pentru a desceptá in elevi o despusetiune piósa care se-i retiena in tóta viétia de la reu, si se remana cu ei si atunci candu mintea mai matura, candu spiritulu eliberatu ajunge la mai nalta si pura reprezentare despre Ddieire, care se li aduca o gróza de orice fapta rea, care se-i invetie principiele vietii si intariti in ele se stee firmi in contra tuturor ispiteloru moralitateri cei lasse moderne, care se li arete scopulu pentru care e creatu omulu ca se nu-si fie sie-si insu-si o enigma, care se-i conduca a vedé in fiintiele create ale lumii pre facatoriulu loru, care se li sadésca concepte religiose, desvelésca simburele

bunului in animele loru, — ci ca din contra prin atata povara a materialului nestrabatutu de mintea copilarésca ii tempesce pentru toti timpii, si ii face s'eu bigoti, s'eu cu totul indiferenti catra totu ce e sublimu si sacru, si elevii trebuie se devina aceea ce cu atata istetime s'a scrisu in „Concordia“ de D. corespundinte V. G. despre scola besericesca.

Limb'a. Gramatic'a se preda fórté rar in scólele nóstre populari elementari, si unde se preda acolo elevii invetia regulele de rostu cu multa nevoia si frica, cu sudori pe fatia, si apoi ti le recitéza de te miri de ei, inse insemnatarea si aplicarea loru nu o precepu caici nu li s'a aretatu in esemple vie, firesce ca invetiatoriu si aci tiene cartea s'eu manuscriftulu in mana. — Cetirea, unii o invetia din abecedariu vechiu diecesanu, altii din celu nou alui Boiu, inse mai asemenea, caici aceea dicu A B C etc. apoi b a ba, b e be, etc. cestia invetia vocalele i, e, o, a, u, etc. apoi incepu en i ni, en a na, nina etc. — Cei mai mari cetescu cu gresiele, fora neci unu intielesu, caici nu precepu cuprinsulu bucatii de cetitu. Cetitulu dara nu li descépta mintea, nu li incaldiesce inim'a, si pentru aceea cei mai multi puita cu totul cum au esitu din scola. Cine nu crede, intrebe viétia sociale. Aici sta invetiatoriu fora carte, si unii si fora atentiune la cele ce se cetescu, nu tiene pe cetitoriu a indreptá cele cetite reu, nu padiesce nici o regula didactica. Scrierea d'abié a inceputu a se ivi ici colé. Totu asié merge si cu computulu. Aici in locu se iee invetiatoriu manualulu lui Popescu a mana si se invetie elu mai nainte cele ce sunt necesare elu deducandu adesea elu preferesce a pune pe elevi se faca aditiuni, subtractiuni, se memoriseze regulele si problemele seci. Elu se produce cu dresur'a unor'a in calcularea mai nalta, fora ca elevii se precépa numerulu, se-lu scie desface si compune, se-i scie valórea, se cumósca sistem'a decadica etc.

In unele scóle se mai producu invetiatorii si cu geografia si cu istoria, cu meteorologia etc. inse cum? punu pe copii de recitéza foi intregi, fora se scie ce au vorbitu.

Mai avemu se amintimu si de cantari, s'eu mai bine sberate, cari mai in fine care scola se propunu altfelu. Unde invetiarea cantariloru este adusa cu viétia besericesca, cu invetiatur'a religiunei intr'o legatura mai naturale, mai intima, mai amorósa, acolo ele capeta insemnatarea cea adeverata, atunci numai si numai atunci sente si scie copilulu pentru ce invetia elu a cantá, numai candu cantarile au viétia si vinu de la viétia vostrabate din scola éra si la viétia, si el capeto numai atunci valóre, pretiu si insemnatarea pentru tóta viétia omenésca interna, déca se incópee éra de viétia. Cantulu este cas' limb'a via nu inventiu, ci unu resultatu firescu alu vietii sensitive si de anima, pentru aceea elu se afla la tóte popórale si se cultiva in inia omenésca, si de se va alaturá langa ipória nationale, langa poesiele natiunli, atunci asié se face popularu, elects'a d'intr'odata nervii si produce unu efektu ce nu ar poté produce neci celu mai mare stimulu de alta natura.

Prin o astfel de metoda vretinvetiatorii nostri se cultive, si ei dréza elevii. Acestia trebuie se invetie mult ca in fine se scie si se precépa putienu. Pe drumulu acest'a se crescu elevii patru

ntia si auctoritate, acésta inse necice si cea mai de pre urma schint unei judecati independente, a libedispositiuni si elevatiuni ideali presia a moralului ce jace in propriara persóna.

Dar va dice cineva ca dupa „polite Schilverfassung si Systema scholn elementarium“ metod'a s'a cerutu altive catu se pote mai tare memori'a s formeze anim'a numai dupa impreari. Asié este, inse astadi candu se la si despre cultivarea voiei, nu e desu acea metoda caici corectivulu celu n pretiuitu alu moralitateri, alu tuturor fapteloru demne de omenire, alu tote activitati corespundietoria modulu. tiului si relatiuniloru, alu tuturor notiatuniloru de dreptu si legali nu stin tiparirea literi in memoria neci ingravirea loru, ci in adeverata cunostia a lucrurilor, si acésta nu se potejunge prin invetiarea de rostu spre dn'a viitoriuului genu si spiritulu popularu. Spiritulu nu castiga prin intiparirea acésta mecanica neci unu materialu d'atoriu si fructiferu, neci o impoterire, ni o inaltiare de sine. Boldulu la invetiatura si interesulu ei se perde si intrad' nu total'a antipatia catra ocupatiuna spirituale dar totusi o nepasare catra totu ce se tiene de terenulu spiritual. Prin acésta nu patimesce numai cultur'a si independintia in precepere, cisi moralitatea si caracterulu, trecendu cu vederea ca la educatiunea unu poporu cultivarea mintii si a animei este o cerintia mai multu absoluta éra nu conditionata prin circumstari.

Invetiatorii cari nu stau pe piciorle loru proprie psihologice si pedagogice, indreptati si astadi dupa acésta nu li face neci o spargere de capu, desu fostulu ministeriu de invetiamentu a delaturat'o prin mai multe ordinatiuni si a cautatu se introduca una metoda cultivatoria de anima si spiretu, care se intre in lucrulu insusi fundamentalmente si se-lu faca folositoriu pentru viétia. Invetiatoriu se nu se lege cu totul de una metoda, ci din contra dupa cercustari se-si formeze din cele constatatorie si aprobate un'a astfelu de metoda, ce i-ar corespunde mai bine si cu care speréza ca va propasi mai lesne cu invetiatur'a la copii pentru cari este elu respundietoriu. Metodulu lancetricu, invetiamentulu scriptolegu, invetiamentulu intuitivu sunt laudate, éra mai cu séma metodulu inductivu care din fapte deduce adeverulu, — principiulu universalu, care prin intuitiunea interna si esterna medilocesce cunoscintia ce se desvólta apoi in proprietate libera spirituale. Firesce ca metodulu acésta de a invetiá este cu multu mai greu, caici cere o esperiintia indelungata, o chiamare pentru tagm'a invetiatorésca, medilóce de invetiamentu mai potrivite si indestaltorie, agerime de spiritu si cunoscintie psihice din partea invetiatoriuului. Inse déca la o intreprindere industrialu nu alegemu celu mai lesne si celu mai bunu metodu, de ce se nu purcedemu astfelu si in scola popularu de la care aterna celu mai mare bine alu poporulu, adeca cultur'a lui.

In direptiunea acésta este dara fórté multu de facutu si sperámu ca ministeriuulu cultulu va precepe propunerea dilei. Cum se aduca ministeriuulu de interne libertatea, alu finantieloru isvóra de venituri nóue, alu comericiulu si industriei bogatía, alu resbelulu inarma-

rea generala, déca ministeriuulu invetiamentulu nu va lucrá inainte prin radi-carea afaceriloru scolastice catu se pote mai perfectu si corespundietoriu cerintieloru moderne?

De la diet'a Ungariei.

Siedint'a casei reprezentantiloru din 27 martiu.

(†) Presiedinte C. Szentiványi, martardiu C. Zeyk.

Dupa cetirea sumariulu siedintei trecute St. Markos depune pe mésa casei unu proiectu de lege in privint'a provisiunei *militiei nationale* (honvediloru) din an. 1848/9. Acestu proiectu subscrisu de 15 deputati mai alesu din stang'a extrema, contine urmatóriele punte:

1. Veduvele si orfanii ostasiloru caduti in 1848/9 se fie ajutatori de tíera.
2. Membrii armiei decenti invalidi in 1848/9 se primésca pensiuene anualu.
3. Toti ostasii cari au luat parte in armata din 1848/9 si in presinte sunt aplicabili se se aplece in armata magiara, s'eu in aloficie.

4. Ministrulu de armata e provocatu iná mesure pentru a poté face registrulu celor anintiti mai sus.

5. Ministrulu de finantia e indrumatu in bugetulu tíerei se dee locu si sumeloru corespundietorie despusatiuniloru §§loru 1 si 2.

6. Cu esecutarea legéi acesteia se fie creditati ministrii de armata si finantie.

Mai departe Vidats inca depune un proiectu de lege pentru eternisarea memorceloru caduti in bataliele de aperare din 1848 si pentru stergerea tuturor ordinatiuniloru solutistice in privint'a celor judecati din ca politice, prin urmare cei judecati la inchis se se elibere, éra emigrantii se póta returná beri in patria, mai departe ca se incete pruderele incepute contra celor ce ar fi in sinte sub investigatiune, — éra averile si murile confiscate din aceste cause se se desespectiviloru s'eu mosceniiloru impreunaveniturile de pe timpulu confiscarei.

Trecendu apoi la ordinea dilei pentru laboratulu comisiuinei vorbira: St. Huszár Horváth, Balazs Horváth (ministr Ant. Zichy si L. Fülöp, éra contra pteo Sig. Bernáth, Ragályi, Nagy, Szondi si Szilády.

Siedint'a se aredica la 3 óre.

Siedint'a casei reprezentantiloru din 28 martiu.

(†) Presiedinte: C. Szentiványi.

Dupa aretarea petitiuniloru numai catu se trece la ordinea dilei.

Geduly luandu cuvintulu pledéza intru elaboratulu majoritateri, caici dupa parélu numai asiá va poté resiste tíera contra vasiunei muscaliloru.

C. Ács din contra se alatura la opinia minoritateri de órace acésta asigura nependintia tíerei.

Notariulu pronuntia acum'a numele Deák, atentiunea casei se incordá spre marconducatoriulu, dupa cateva eschiamatiuni „s'audimu!“ se facu linisee adanca.

Fr. Deák tienendu o pauza serbatoré si-incepe vorbirea cu aceea ca a luat in dréconsideratiune tóte ingrigirile fatia cu situatiunea presinte si a aflu ca numai elaboratiunculoru comune corespunde relatiuniloru pusetiunei in care se afla tíera. Arata apoi numai dupa complanarea definitiva a causer comune intre Ungaria si Austria se va consolidá tíera deci trebuie grabitu caici de are se completeze legile, cari daca nu suntaplete, vin'a cade pre accia cari au facutu pe prin introducerea absolutismulu. Demustraca nu elu a scornitu causele comune, de óra acele se contien si in sanctiunea pragmatdar si diet'a din 1848 inca le a recunossc acesteia candu majoritatea ei au aprobatu delatiunile ministriloru Battyányi, bar. E vös si alui Kossuth, candu acestia in num guvernulu magiaru de atunci au disu ca trebuie pusu in indoiéla oblegamentulu de rare comuna. (Aprobare in drépt'a). — spunde apoi acelor'a cari dicu ca prin acé elaboratu s'ar sacrificá nedependintia tíedicensu, ca daca e vorba de sacrificarea nareai apoi acésta nu se face acum'a, ci scututu dóra atunci candu s'a primitu sanctiun pragmatica, deci afla ca opiniunea minoritru corespunde pusetiunei tíerei, deci ar fi

Publicare.

Cu privire la decisiu adunarii genionu Magioru, invetiaceleu escelinte den...

Aradu, 10 martiu 1867.

Directiunea asociatiunei nationalulu dintre acesti'a, nemtiu blondinu, capeta...

Romania.

„Reform'a“ nr. 10 din 12 martiu s. v. ni aduce intre altele si aceste urmatórie:

„Tóta lumea cunoște suferintiele fratiloru nostri de peste Carpati si luptele loru se...

Dar pe candu si fratii nostri transcarpatini lupta cu atata patriotismu si ardóre pen...

Asupra acestei cestiuni grave, deputatulu Cogalniceanu a facutu o interpelare ministe...

VARIETATI.

— Anecdota despre alegerile de deputati in Boemi'a. Despre agitatiunea clerulu...

— Pregatirile pentru incoronare se facu neinteruptu — dupa cum ni se serie din Pesta.

— Necrologu. Nicolau Marcu fostulu profesore de fisica si matematica, mai in urma...

— (Necrologu.) In 6/18 martiu a. c. ausa in Bilcia (Bucovina) in cas'a parintésca...

— Nu mai póte albí. In finea carneulu din urma s'a arangiatu óre unde o pe...

— Indreptare. D. Bohatielu capitanulu premu din districtulu Nascudu a primitu re...

— Unu diurnalulu nou au aparutu la Beuresci, sub titlulu „Perseverantia“, si-ave...

— Idea anglesésca. „Charivari“ din Paris descrie urmatóriulu jocu in siacu: Patru...

— Fóia serbésca „Napredac“ in nr. 6 aduce din San Nicolaulu Mare o corespundin...

Responsuri: Dlu Rad. in Curticelu. Sm s'a coreu, te rogámu alta data se reclami de locu, pe...

Locu deschisu.

Deva 20 martiu 1867 m.

Cu nespuda durere si mahnire audíu m'a latita cumca eu asiu fi celu ce cu ocasiu...

Spre delaturarea a veri-ce suspitiune catu acea fama se atinge de mine o respí...

La numit'a festivitate m'am portatu tóte conformu cuviintiei, si findu óspeti d...

Altmintre cei ce me cunoscu de apr s'au convinsu de securu despre loialitate...

Ioanichiu Olariu m. p. cancel. la trib. prov. comitate...

* Pentru afacerile personale ce se publica in so rubrica redactiunea nu primesce a supra-si res...

Nr. 440/867.

Publicare.

Prin gratiosulu intimatu a prémari locutenintiei reg. u. din 5. a curentei, 9997/867, incuviintiandu-se pentru opid...

Pecie'a rom. in 23 martiu 1867. Nicolau Christianu m. p. Petru A coniu m...

Cursurile din 29 mart. 1867. n. sér.

(dupa aretare oficiale.)

Table with columns for bank names, interest rates, and exchange rates. Includes sections for 'Imprumutele de stat', 'Efecte de loteria', and 'Obligatiuni desarsatoróre de pament'.

sulu persón'a aceea pre care magiarii numescu intieptulu tierii, éra nu spre a represen...

Ni-am ténutu de detorintia a aduce la cunoscinti'a onoratulu publicu cetitoriu aceste...

Pesta 29 martiu 1867.

Georgiu Popa

comitele supr. alu Aradului etc. a repausatu.

(+) Astadi demanétia romanii de aici fura suprinsi prin o scire pré dorerósa, pe calea te...

In siedinti'a de astadi a dietei veduramu unu incidinte tristu, — e dat'a dóra ca totu...

Erá vorba cá se recunósca diet'a droptulu districtulu Nascudulu de-a alege deputati, —...

Nr. 25.

Publicare.

Pentru repausatu debuna aducere aminte nationalistu romanu Iovu Cresticiu, in urma...

Ce se aduce la cunoscinti'a publica spre acomodate tuturoru acelor'a, cari la acecasi oca...

Aradu, 10 martiu 1867.

Directiunea asociatiunei nationale Aradane pentru cultur'a poporu...

Mirone Romanulu m. p. Ioane Goldisiu m. p. dir. secund. notariu.

* O depesia privata adeveresce scirea trista. Red.